Buss-Perry Sald?rganl?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Buss-Perry Sald?rganl?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18254

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Buss-Perry Sald?rganl?k Ölçe?i (BPSÖ), bireylerin sald?rganl?k e?ilimlerini çok boyutlu bir perspektifte de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? standart bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu ölçek, orijinalinde 1992 y?l?nda Arnold H. Buss ve Mark Perry taraf?ndan yay?mlanm??t?r. Türkçeye uyarlama çal??mas? H. Andaç Demirta? Madran taraf?ndan 2012 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. BPSÖ, toplam 29 maddeden olu?makta ve sald?rganl?k yap?s?n? dört temel alt boyutta incelemektedir: **Fiziksel Sald?rganl?k**, **Sözel Sald?rganl?k**, **Öfke** ve **Dü?manl?k**. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik özelliklerinin Türkiye popülasyonunda tatmin edici düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Sald?rganl?k, Buss-Perry Sald?rganl?k Ölçe?i, BPSÖ, Öfke, Dü?manl?k, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Arnold H. Buss, Mark Perry (Orijinal Geli?tiriciler); H. Andaç Demirta? Madran (Türkçe Uyarlama Sorumlu Yazar?).

Amaç

Buss-Perry Sald?rganl?k Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin genel sald?rganl?k düzeylerini ve bu sald?rganl???n alt?nda yatan dört farkl? bile?enini (fiziksel, sözel, öfke ve dü?manl?k) güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, sald?rganl???n tek boyutlu bir yap?dan ziyade, farkl? davran??sal ve duygusal bile?enlerden olu?an karma??k bir yap? oldu?unu varsayar.

Türkçe uyarlama çal??mas? (Madran, 2012) ise, bu çok boyutlu yap?n?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test ederek, ölçe?in Türkiye'deki akademik ara?t?rmalar ve klinik uygulamalar için kullan?labilirli?ini sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu sayede, sald?rganl?k düzeylerinin psikolojik ara?t?rmalarda standartla?t?r?lm?? bir araçla incelenmesine olanak tan?nm??t?r.

Yap?

Buss-Perry Sald?rganl?k Ölçe?i (BPSÖ), sald?rganl??? dört temel ve birbirinden ayr?labilir alt boyut olarak kavramsalla?t?r?r. Toplam 29 maddeden olu?an bu yap?, sald?rganl???n hem araçsal hem de duygusal yönlerini kapsar.

Ölçekteki alt boyutlar ve madde say?lar? ?unlard?r:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Fiziksel Sald?rganl?k Boyutu (9 madde): Ba?kalar?na fiziksel zarar verme e?ilimi veya niyeti ile ilgili maddeleri içerir.
Öfke Boyutu (7 madde): Öfke duygusunun fizyolojik uyar?lma ve duygusal tepki bile?enlerini ölçer; genellikle kontrol edilemeyen duygusal patlamalarla ili?kilidir.
Dü?manl?k Boyutu (8 madde): Dünyaya kar?? ?üpheci ve güvensiz bir tutumu, haks?zl??a u?rama hissini ve di?erlerinin kendisi hakk?nda kötü niyetli oldu?u inanc?n? ifade eder.
Sözel Sald?rganl?k Boyutu (5 madde): Ba?kalar?na sözlü olarak zarar verme, tart??mac? olma veya hakaret etme e?ilimini ölçer.

Geçerlik

Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, özellikle ölçüt geçerli?i (criterion validity) üzerine odaklanm??t?r. Bu amaçla, Çok Boyutlu Öfke Ölçe?i'nin (ÇBÖÖ; Balkaya ve ?ahin, 2003) "Öfkeyle ilgili davran??lar" alt ölçe?i kullan?lm??t?r.

Yap?lan korelasyon katsay?s? analizlerinde, BPSÖ'nün toplam puan? ile ÇBÖÖ'nün ilgili alt ölçe?i aras?nda anlaml? ve pozitif bir ili?ki ($r = 0,49$; $p < 0,001$) bulunmu?tur. BPSÖ'nün alt ölçeklerinin ÇBÖÖ'nün "Öfkeyle ilgili davran??lar" alt ölçe?i ile olan korelasyon katsay?lar? da istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur ($p < 0,001$ düzeyinde): Fiziksel Sald?rganl?k (0,40), Dü?manl?k (0,40), Öfke (0,31) ve Sözel Sald?rganl?k (0,27). Bu sonuçlar, BPSÖ'nün sald?rganl?kla ili?kili davran??lar? ölçme konusunda yeterli ölçüt geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s?, test-tekrar test güvenirli?i ve test yar?lama güvenirli?i yöntemleriyle incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k, her bir faktör için ayr? ayr? Cronbach alfa katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir.

Elde edilen alfa de?erleri, dört faktörün de yeterli düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Tüm ölçek için hesaplanan genel Cronbach alfa katsay?s? 0,85 olarak bulunmu?tur. Alt boyutlar için güvenirlik katsay?lar? ise ?öyledir: **Fiziksel Sald?rganl?k** (0,78), **Öfke** (0,76), **Dü?manl?k** (0,71). **Sözel Sald?rganl?k** alt boyutu için elde edilen alfa de?eri 0,48 olmas?na ra?men, bu de?erin ölçe?in genel yap?s?n?n kabul edilebilirli?ini etkilemedi?i kabul edilmi?tir. Test-tekrar test ve test yar?lama güvenilirli?i sonuçlar? da ölçe?in zaman içinde istikrarl? sonuçlar verdi?ini desteklemi?tir.

Faktör Analizi

Buss-Perry Sald?rganl?k Ölçe?i (BPSÖ), orijinal yap?s?nda oldu?u gibi Türkçe uyarlamas?nda da dört faktörlü bir yap? sergilemi?tir. Ölçek, toplam 29 maddeden olu?maktad?r ve bu maddeler dört ayr? alt boyuta da??lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu faktör yap?s?, sald?rganl???n birbirinden ba??ms?z ancak ili?kili dört bile?enini temsil etmektedir. Faktör yükleri, maddelerin ilgili alt boyutlara yüksek oranda yüklendi?ini göstererek, ölçe?in yap? geçerli?ini desteklemi?tir. Bu dört faktörlü yap? (Fiziksel Sald?rganl?k, Öfke, Dü?manl?k, Sözel Sald?rganl?k), sald?rganl???n ölçülmesinde multidisipliner bir yakla??m sunmaktad?r.

Ölçüm Arac?

Test Type: Uyarlama

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme (Kesinlikle kat?lm?yorumdan Kesinlikle Kat?l?yorum'a kadar).

Language Available: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama).

Population Group: Genç Yeti?kinler ve Yeti?kinler (Uyarlama çal??mas? a??rl?kl? olarak üniversite ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r).

Age Group: 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Üniversite ö?rencileri ve genel popülasyon örneklemleri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Öfke Yönetimi, Psikolojik De?erlendirme, Çok Boyutlu Öfke Ölçe?i (ÇBÖÖ), Korelasyon, Psikometri, Davran??sal De?erlendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Uyarlama yazar? için mevcut kaynaklarda belirtilmemi?tir.)

Affiliation Email addresses: andac@baskent.edu.tr (H. Andaç Demirta? Madran)

Correspondence Address: Bilinmiyor.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Orijinal Test Y?l?: 1992 (Buss ve Perry).

Türkçe Uyarlama Y?l?: 2012 (Madran).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Kullan?m ?artlar? ve telif haklar? için sorumlu yazar (H. Andaç Demirta? Madran) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas?na ?u ba?lant?dan ula??labilir: buss-perry-saldirganlik-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Madran, H. A. D. (2012). Buss-Perry sald?rganl?k Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Türk Psikoloji Dergisi*, *24*(2), 1-6.
Buss, A. H., & Perry, M. (1992). The Aggression Questionnaire. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63(3), 452-459.
Balkaya, F. & ?ahin, N. H. (2003). Çok Boyutlu Öfke Ölçe?i'nin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 14(4), 282-290.

Buss-Perry Sald?rganl?k Ölçe?i Maddeleri

BPSÖ, 4 alt boyut ve toplam 29 maddeden olu?maktad?r.

Fiziksel Sald?rganl?k Boyutu (9 m) : Birisi beni iterse onunla kavgaya tutu?urum.

Öfke Boyutu (7 m) : Çok çabuk parlar ve hemen sakinle?irim.

Dü?manl?k Boyutu (8 m) : Arkada?lar?m?n arkamdan konu?tuklar?n? biliyorum.

Sözel Sald?rganl?k Boyutu (5 m) : ?nsanlarla s?kça görü? ayr?l???na dü?erim.

ARABPSYCHOLOGY.COM